

для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео. Використання мультимедійних засобів сприяє підвищенню інтенсивності й ефективності процесу навчання; створює умови для самоосвіти та дистанційної освіти, тим самим дозволяючи здійснювати перехід до безперервної освіти; у поєднанні з телекомунікаційними.

Література

1. Дудко Л. А. Роль інноваційних педагогічних технологій у становленні конкурентоспроможних спеціалістів / Л. А. Дудко // Мультиверсум. Філософський альманах. – К. : Центр культури. – 2004. – №39. – С. 1–4.
2. Гайдур М. І. Підготовка майбутніх вчителів до організації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів в умовах інформаційного середовища : дис. кандидата пед. наук : 13.00.04 / Гайдур Михайло Іванович. – Я., 2010. – 278 с.
3. Коберник О. М. Підготовка майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності [Електронний ресурс] / О. М. Коберник, Г. І. Коберник. – Режим доступу : <http://studentam.net.ua>.
4. Піддубник В. Інформаційно-технологічний ресурс освіти в Україні / В. Піддубник // Українське суспільство – 2003. Соціологічний моніторинг.
5. Ігнатенко М. Сучасні освітні технології // Математика в шк. – 2003. – №4. – С. 26.
6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. – К., 2004.
7. Макарова О. О. Мультимедійна презентація як один з елементів активізації процесу навчання іноземній мові за професійним спрямуванням [Електронний ресурс] / О. О. Макарова, В. Г. Нікіфорова – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2008oktlnet_tezi/iy_makarova.htm
8. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук. метод. посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

*Кизенко О.О., к.е.н.,
доцент кафедри стратегії підприємств*

БЛИЖНІ ТА ДАЛЬНІ ЦІЛІ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ЗА НАПРЯМОМ «ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АНАЛІЗ»

Принцип єдності ближніх і дальніх цілей у кібернетиці – науці про управління, виведений академіком В. М. Глушковим, видається надзвичайно актуальним при формуванні навчальних планів підготовки студентів на засадах компетентнісного підходу. Цей принцип полягає в тому, що не слід займатись якимось конкретним ближнім завданням, не розуміючи далеких перспектив цієї роботи, і навпаки, ніколи не слід робити перспективну розробку, не виділивши окремих етапів робіт із самостійними корисними результатами, які б у сукупності наближали розробників до далекої цілі [1]. З одного боку, ми повинні розглядати навчальний план через призму бачення компетентностей фахівця певної спеціальності, з іншого боку, навчальний план складається з окремих самостійних дисциплін, що безпосередньо формують компетентності у студента.

З метою удосконалення навчального процесу через призму студентоцентризму та гармонізації компетентностей студентів у результаті вивчення блоку дисциплін за напрямком «Економічне управління та аналіз», відповідною науково-методичною секцією кафедри стратегії підприємств було проведено аудит змісту дисциплін (наук) за робочими програмами у вересні 2015 р. Аудит проводився з таких дисциплін: магістерського рівня підготовки – «Економічне управління підприємством»; бакалаврського рівня підготовки – «Планування і контроль на підприємстві», «Управління витратами», «Аналітичні методи та моделі в економіці підприємства (вибіркова)», «Введення в бізнес-аналіз (вибіркова)». За результатами аудиту було виявлено наступні проблеми, що потребують подальшого вирішення при удосконаленні методичного забезпечення дисциплін. 1) Перевантаженість дисциплін, що розпорошує увагу студента. 2) Відсутність можливості для системного дослідження досвіду використання новітніх методик економічного аналізу на вітчизняних підприємствах, що змушує викладачів більше теоретизувати дисципліни. 3) Необхідність розробки актуальних авторських кейсів.

У питаннях декомпозиції навчального матеріалу між дисциплінами запропоновано виходити з розвитку компетентностей студента на різних етапах навчання. Нормативні дисципліни магістерського рівня розкривають управлінські аспекти використання результатів економічного аналізу з акцентом на процесному аспекті формування систем управління. При проведенні занять переважно використовується кейс-метод. Нормативні дисципліни бакалаврського рівня розкривають методики економічного аналізу з акцентом на функціональному аспекті систем управління. При

проведенні занять необхідно використовувати практичні вправи та завдання для оволодіння студентом сутності та способів застосування методик економічного управління. Вибіркові дисципліни бакалаврського рівня розкривають окремі аспекти застосування методичного інструментарію, що поглиблює знання в певному напрямі. При проведенні занять доцільно використовувати індивідуальні лабораторні роботи та творчі завдання з метою посилення компетентностей прикладного застосування вивчених у нормативних дисциплінах методик економічного управління.

Література

1. *Малиновский Б.Н.* Академик В. Глушков. – К.: Наук. думка, 1993. – С. 45.

Кіндрацька Л.М., д.е.н.,
професор, завідувач кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ПРОЦЕСІ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ

Динамічність економічних процесів в Україні призводить до необхідності суттєвого поглиблення та оновлення компетенцій працівників сфери бухгалтерського обліку. Певна річ, це прямою мірою стосується і викладачів ВНЗ, які беруть участь у підготовці конкурентоспроможних фахівців цього профілю, здатних швидко реагувати на зміни у соціально-економічному середовищі. Ураховуючи, що змінюється також нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку як на рівні вітчизняних і міжнародних облікових стандартів, так і міжнародних стандартів фінансової звітності, потребують оновлення компетенції, безпосередньо викладачів. Тільки у цьому разі викладач, який володіє практичними компетенціями стосовно предмету наук, які він викладає, можливо вести мову про його визначальну роль у забезпеченні якості освіти.

Основна моя теза така: через призму студентоцентризму необхідно забезпечити якісно новий рівень освітніх послуг. Не вдаючись у глибокі загальноекономічні постулати, зазначу, що послуга, зокрема, освітня, як товар, має досить суттєву відмінність від товару як такого: факт її надання і факт її споживання співпадають. Це означає, що якісна освітня послуга можлива, якщо у процесі її надання беруть участь дві сторони: викладач і студент. Тільки при поєднанні їх зусиль послуга як товар набуває певних споживчих якостей на фоні формування споживчої вартості послуги. Обидві сторони мають бути зацікавлені у корисності свого вкладу у навчальний процес, у якому необхідно забезпечити діалектичну єдність кількості і якості знань за двома позиціями: кількість і якість знань, що їх надає викладач з урахуванням своїх компетенцій;

кількість і якість знань, що їх засвоює студент. На їх основі він формує свої знанняві компетенції, що врешті узагальнюються його позицією стосовно відповідей на питання: «Що я знаю?» і «Що я вмію?».

У цьому разі можливо дати найкращу характеристику студентоцентризму як навчальному процесу, який не допускає пошуку істини методом спроб і помилок. Усе має бути обдуманим, а відтак – спрогнозованим у послідовному переході від етапу до етапу формування системи забезпечення високої якості освіти. Позаяк, а тільки ідеальна теоретико-практична підготовка викладача може бути запорукою якості викладання науки. Інша справа – якість засвоєння знань студентами і набуття ними потрібних знанневих компетенцій. Саме тут можливі негаразди, пов'язані із небажанням окремих студентів вчитися. Отож, не буде цілковито правильно вважати, що студентоцентризм – це система, центральним ядром якої є, винятково, студент. Якщо – це студент, який прагне до отримання знань – то, певна річ, на його потреби необхідно і важливо орієнтуватися. У цьому сенсі виправданими будуть інноваційні методи навчання, інтерактивні його форми, тобто все, що формує нову ідеологію освітнього процесу – комплексу підходів до набуття знань і забезпечення розуміння їх важливості.

Студенту, який зрозуміє сутність набутої компетенції, не потрібно нічого зазубрювати він зможе самостійно формулювати визначення, орієнтуватися у поняттях і категоріях, що стане запорукою його майбутньої професійної діяльності.

Це вкрай важливо, оскільки вже нині слід вести мову про поступове формування єдиних міжнародних освітніх стандартів, тобто можливе приведення до спільного формату комплексу навчальних дисциплін за аналогічними спеціальностями, що особливо актуально для спеціальностей облікового спрямування.

Що ж стосується студентів, які бажають отримати диплом, але не мають бажання набувати знанневих компетенцій, то у системі студентоцентризму на їх запити орієнтуватися не слід. Мо-